

Súd:	Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka:	2Sfk/62/2023
Identifikačné číslo spisu:	7023200196
Dátum vydania rozhodnutia:	26. septembra 2025
Meno a priezvisko:	prof. JUDr. Juraj Vačok
Funkcia:	predseda senátu, sudca spravodajca
ECLI:	ECLI:SK:NSSSR:2025:7023200196.2

UZNESENIE

Senát 2S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: L.. A. N., adresa trvalého pobytu: Z. XX, XXX XX Z. A., dátum narodenia: X. P. XXXX, voči žalovanému: Daňový úrad Prešov, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Košiciach č. k. KE-8S/37/2023-20, takto

rozhodol:

Vec vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 2Sfk/62/2023 sa postupuje veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o nasledovných otázkach rozhodujúcich pre posúdenie veci:

I. Ak správny súd preskúmava rozhodnutie Centra právnej pomoci o neposkytnutí právnej pomoci, je správny súd v inom konaní, v ktorom žalobca požiadal o túto právnu pomoc, povinný počkať na výsledok konania pred správnym súdom o žalobe týkajúcej sa poskytovania pravej právnej pomoci a na výsledok prípadného konania o kasačnej sťažnosti? Je správny súd povinný do skončenia kasačného konania konanie pred správnym súdom prerušiť?

II. Môže kasačný súd o kasačnej sťažnosti voči uzneseniu správneho súdu, ktorým bola odmietnutá žaloba podľa § 98 ods. 1 písm. f) Správneho súdneho poriadku v účinnom znení pre nedostatok právneho zastúpenia, rozhodnúť bez toho, aby kasačný sťažovateľ splnil podmienku právneho zastúpenia podľa § 449 tohto právneho predpisu?

Odôvodnenie

I. Skutkový stav

1. Žalobca doručil Správneému súdu v Košiciach (ďalej len „správny súd“) správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 100181620/2023 zo 17. januára 2023. Správny súd uznesením sp. zn. KE-8S/37/2023 zo 6. júla 2023 (ďalej len „výzva“) vyzval žalobcu na preukázanie splnenia podmienky povinného zastúpenia advokátom podľa § 49 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v účinnom znení (ďalej len „SSP“) v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Žalobca v odpovedi z 30. augusta 2023 oznámil správneému súdu, že jeho výzve nemožno vyhovieť, nakoľko žalobca o poskytnutie právnej pomoci požiadal Centrum právnej pomoci, pobočka Prešov (ďalej len „Centrum právnej pomoci“), ale jeho žiadosti vyhovieť nebolo. Rozhodnutie o neposkytnutí právnej pomoci bolo predmetom prieskumu na správnom súde pod sp. zn. 5Sfk/26/2023.

2. Správny súd uznesením č. k.: KE-8S/37/2023-20 (ďalej len „uznesenie správneho súdu“) odmietol správnu žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. f) SSP z dôvodu absencie povinného zastúpenia advokátom.

3. Žalobca napadol uznesenie správneho súdu kasačnou sťažnosťou z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. b), f) a j) SSP. K dôvodu odmietnutia správnej žaloby žalobca uviedol, že: „Centrum právnej pomoci - Prešov žiadnu právnu pomoc neposkytovalo ani naďalej neposkytuje - je systémovo zaujaté, teda ide o systémovú zaujatosť. ... Správny súd neprihliadol na požiadavku právneho zastúpenia centrom, že prebieha správny súd ohľadom zastúpenia. Zo strany správneho súdu došlo k porušeniu právneho výkladu ohľadom právneho zastúpenia vo veci samej, tak ako je uvedené v judikatúre - uznesení Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 5Sfk/26/2023 z 22. júna 2023 ... ako aj rozhodnutiu najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžk/4/2021 zo dňa 26. októbra 2022, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Centra právnej pomoci, konkrétne v tejto právnej veci.“ Žalobca navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „kasačný súd“) uznesenie správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. K veci týkajúcej sa rozhodovania o poskytnutí právnej pomoci predkladajúci senát uvádza, že žalobca podal žiadosť na poskytnutie právnej pomoci 21. februára 2023, v ktorej žiadal o priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci za účelom podania správnej žaloby proti rozhodnutiu správcu dane. Centrum právnej pomoci rozhodnutím č. KaPO-19670/6984/2023-24207/2023 zo 7. marca 2023 rozhodlo o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu nesplnenia podmienky podľa § 6 ods. 1 písm. c) č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení živnostenského zákona v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v účinnom znení (ďalej aj „zákon o poskytovaní právnej pomoci“). Touto podmienkou je, že hranica sporu musí prevyšovať v tomto ustanovení stanovenú hodnotu.

5. Správny súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. KE-6S/39/2023 z 25. novembra 2025 zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP vyššie uvedené rozhodnutie Centra právnej pomoci zo 7. marca 2023 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Správny súd v Košiciach konštatoval, že rozhodnutie Centra právnej pomoci vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Centrum právnej pomoci vydalo následne rozhodnutie č. KaPO-/6984/2023-269 20/2025 z 21. marca 2025, ktorým nepriznalo žalobcovi nárok na právnu pomoc. Voči tomuto rozhodnutiu bola podaná správna žaloba, o ktorej je v súčasnosti vedené konanie na Správnom súde v Košiciach pod sp. zn. 1S/17/2025.

II. Odlišné právne posúdenie

7. Kasačný súd posudzoval v inom konaní toho istého žalobcu uznesenie správneho súdu o odmietnutí žaloby z dôvodu nedostatku právneho zastúpenia. V predmetnej veci správny súd prerušil súdne konanie do skončenia iného konania správneho súdu, v ktorom sa posudzovalo rozhodnutie o nepriznaní právnej pomoci Centrom právnej pomoci. Následne uznesením č. k. 8S/167/2020-40 z 29. júla 2022 odmietol žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. f) SSP z dôvodu nesplnenia podmienky povinného právneho zastúpenia upraveného v § 49 SSP. Toto uznesenie napadol žalobca kasačnou sťažnosťou.

8. Rozsudkom sp. zn. 5Sfk/26/2023 z 22. júna 2023 kasačný súd zrušil vyššie uvedené uznesenie správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V uznesení kasačný súd uviedol, že správny súd pred vydaním uznesenia o odmietnutí žaloby bol povinný počkať nielen na výsledok konania o žalobe týkajúcej sa neposkytnutia právnej pomoci Centrom právnej pomoci, ale aj na výsledok následného konania o kasačnej sťažnosti, ktorou bol rozsudok správneho súdu napadnutý. K tomuto záveru kasačný súd poskytol nasledovné odôvodnenie:

13. Vychádzajúc z čl. 46 ods. 1 Ústavy má každý právo na prístup k súdu. Toto právo je čl. 46 ods. 2 Ústavy rozšírené a konkretizované ako právo na prístup k súdu oprávnenému preskúmať zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy, pričom z právomoci súdu nemôže byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Právo na prístup k súdu vymedzené v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy bližšie špecifikujú osobitné právne predpisy (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 Ústavy). Toto právo môže podliehať rôznym obmedzeniam, ktoré však musia spĺňať prísne ústavné požiadavky - musia sledovať legitímny cieľ, musia byť primerané a nesmú odopierať podstatu a zmysel ústavné garantovaných práv (čl. 13 ods. 4 Ústavy).

14. Podstatou práva na prístup k súdu v rámci správneho súdnictva vymedzeného v čl. 46 ods. 2 Ústavy je umožniť tomu, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej

správy, obrátiť sa na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia. To znamená umožniť dotknutej osobe brániť sa voči zásahu do svojich práv a právom chránených záujmov spôsobenému výkonom verejnej moci zo strany orgánov verejnej správy.

15. V posudzovanom prípade žalobca svoje práva háji v dvoch konaniach, jednak v základnom konaní vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým mu bol vyrubený miestny poplatok za komunálne odpady za obdobie roka 2019 v sume 75,- € a v konaní týkajúcom sa ne/poskytnutia právnej pomoci v tomto základnom konaní.

16. Z pohľadu kasačného súdu je primárnym konaním konanie, predmetom ktorého je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Centra právnej pomoci o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci práve vo vzťahu ku konaniu, predmetom ktorého je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o miestnom poplatku. Vzájomná súvislosť týchto dvoch konaní je daná tým, že zamietnutie správnej žaloby o nepriznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci, má za následok absenciu obligatórneho právneho zastúpenia (v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o miestnom poplatku) vedúcu k odmietnutiu správnej žaloby s poukazom na ustanovenie § 98 ods. 1 písm. f) SSP, pochopiteľne za predpokladu, že žalobca si následne advokáta v konaní nezvolí.

17. Je nesporné, že rozsudok správneho súdu, ktorým bola odobrená zákonnosť rozhodnutia Centra právnej pomoci o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, sa po jeho doručení stal právoplatný. Táto skutočnosť formálne vedie k záveru, že odpadla prekážka prerušenia konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o vyrubení miestneho poplatku za komunálny odpad, a teda správny súd môže vo veci pokračovať v konaní. Takýto zákonom predpokladaný postup však práve naráža na ústavou garantované právo na súdnu ochranu (bližšie body 13 a 14 tohto uznesenia). Je potrebné si totiž uvedomiť konkrétny následok nevyčkania správneho súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti týkajúcej sa práve poskytovania právnej pomoci, ktorým môže byť odopretie spravodlivosti a prístupu žalobcu k súdu v základnom konaní.

18. V kontexte danej veci je pre kasačný súd relevantná tá skutočnosť, že aj prípadné rozhodnutie o kasačnej sťažnosti v prospech žalobcu vo vzťahu k rozhodnutiu správneho súdu, ktorým bola zamietnutá správna žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Centra právnej pomoci, by pre žalobcu už nemalo v základnom konaní žiaden význam a nemalo by ani žiaden dosah na konanie o správnej žalobe, pre ktoré sa právna pomoc požadovala, pretože správna žaloba by už bola právoplatne odmietnutá práve z dôvodu absencie právneho zastúpenia. Právny poriadok už potom nepozná žiaden iný opravný prostriedok, ktorým by účastník konania v základnej veci mohol opäť otvoriť. Takýto záver z pohľadu práva na súdnu ochranu nemôže obstať, pretože nesleduje žiaden z legitímnych cieľov.

19. Naviac, ak by sa pripustilo, že správny súd nemusí v základnom konaní počkať na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti, a žalobu môže pre absenciu zastúpenia advokátom odmietnuť, došlo by v podstate k zmareniu možnosti pre žalobcu efektívne napadnúť rozhodnutie správneho súdu týkajúce sa poskytovania právnej pomoci kasačnou sťažnosťou. Uvedenému, podľa názoru kasačného súdu, nezabráni ani prípadné podanie návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, nakoľko tomuto nemusí byť vyhovené a tento navyše nemusí byť ani podaný, zvlášť v prípade žalobcu, ktorý nie je právne zastúpený, sám nemá právnické vzdelanie a nemusí mať povedomie o možnosti žiadať priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Situáciu by mohol vyriešiť iba zákonodarcia a to doplnením ustanovenia § 446 ods. 2 SSP o ďalší dôvod priznania odkladného účinku kasačnej sťažnosti priamo zo zákona.

20. Kasačný súd súčasne dodáva, že nespochybňuje, že rozsudok krajského súdu napadnutý kasačnou sťažnosťou vo veci neposkytnutia právnej pomoci je právoplatný. Avšak predmetom posudzovania v práve rozhodovanej veci nie je odňatie účinku právoplatnosti takéhoto rozsudku, ale povinnosť súdu v špecifických okolnostiach, ak ide o poskytovanie právnej pomoci Centrom právnej pomoci, a to napriek právoplatnosti rozsudku, vyčkať v prípade podania kasačnej sťažnosti zo strany žalobcu s rozhodnutím vo veci (základnej) a konanie prerušiť.

9. Kasačný súd zároveň uviedol, že žalobca nie je zastúpený ani v konaní pred kasačným súdom. Napriek tomu nevidel dôvod na odmietnutie kasačnej sťažnosti podľa § 459 písm. d) SSP pre nesplnenie podmienky povinného právneho zastúpenia. K tejto skutočnosti uviedol nasledovné:

21. Kasačný súd rovnako konštatuje, že sťažovateľ nie je v kasačnom konaní zastúpený podľa § 449 ods. 1 SSP a nespĺňa ani podmienky podľa ods. 2 tohto ustanovenia. Uvedené konštatovanie však v

danom prípade z rovnakých dôvodov nemôže viesť k odmietnutiu kasačnej sťažnosti podľa § 459 písm. d) SSP. Bolo by totiž v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, keď by kasačný súd na jednej strane tvrdil, že správne súdne konanie má byť v základnej veci z dôvodov uvedených vyššie prerušené až do rozhodnutia o kasačnej sťažnosti vo vzťahu k posudzovaniu zákonnosti nepriznania nároku na poskytnutie právnej pomoci a na strane druhej, by odmietol kasačnú sťažnosť práve pre nesplnenie procesnej podmienky konania v podobe absencie povinného zastúpenia advokátom. Požadovanie takéhoto zastúpenia v kasačnom konaní by malo rovnako za následok odmietnutie spravodlivosti, ktoré kasačný súd v práve rozhodovanej veci vytýka správne súdu.

22. Kasačný súd si je vedomý skutočnosti, že požiadavka obligatorného právneho zastúpenia nie je samoučelná, ale „... vyplýva z povahy správneho súdnictva, v ktorom sa preskúmava zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov. V prejednávanej veci je povinnosť kvalifikovaného právneho zastúpenia daná tak v konaní pred krajským súdom, ako aj v kasačnom konaní, pričom táto legitímna požiadavka má prispieť k profesionalite konania a sleduje sa ňou v prvom rade ochrana práv žalobcu, resp. sťažovateľa, ako účastníkov súdneho preskúmvacieho konania, v ktorom sa v rozhodujúcej miere riešia právne otázky a medzi účastníkmi je často sporným len výklad právnych predpisov“ (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Asan/29/2019 zo dňa 11. decembra 2019, bod 18, obdobne tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžfk/28/2019 zo dňa 11. júla 2019, sp. zn. 5Sžfk/27/2018 zo dňa 12. septembra 2019 a iné). Hoci samotná požiadavka právneho zastúpenia v správnom súdnom konaní, i keď obmedzujúca prístup k súdu, nie je rozporná s čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy a ani s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, môže sa takou stať v prípade excesívneho, formalistického uplatňovania bez ohľadu na ňou sledovaný legitímny cieľ, podmienku primeranosti a požiadavku zachovania podstaty práva na spravodlivý proces (mutatis mutandis rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci DYLUŚ proti Poľsku zo dňa 23. septembra 2021, sťažnosť č. 12210/14, body 41 až 42, 45 a 46, ako aj WILLEMS a GORJON proti Belgicku zo dňa 21. septembra 2021, sťažnosť č. 7420916 a 3 ďalšie, body 85 až 88).

III. Posúdenie veci predkladajúcim senátom

10. Predkladajúci senát pri svojej rozhodovacej činnosti dospel k právnenému názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru vyjadreného v rozsudku kasačného súdu sp. zn. 5Sfk/26/2023 z 22. júna 2023. Predkladajúci senát uvádza nasledovné právne posúdenie:

11. Konanie pred správnym súdom je naviazané na povinnosť právneho zastúpenia žalobcu vyplývajúcu z § 49 ods. 1 SSP. V zmysle § 10 zákona o poskytovaní právnej pomoci na základe písomnej žiadosti, za splnenia zákonom stanovených podmienok, môže Centrum právnej pomoci poskytnúť právnu pomoc. V zmysle ods. 5 predmetného paragrafu o nároku na právnu pomoc podľa tohto zákona rozhoduje tiež Centrum právnej pomoci.

12. Centrum právnej pomoci je vymedzené v § 5 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci ako štátna rozpočtová organizácia, ktorá poskytuje právnu pomoc podľa tohto zákona svojimi zamestnancami, určenými advokátmi a mediátormi. So zreteľom na vymedzenie Centra právnej pomoci, vo všeobecnosti nie je spor o to, že rozhodnutia vydávané Centrom právnej pomoci treba považovať za rozhodnutia orgánu verejnej správy, tak ako ich definuje § 3 ods. 1 písm. b) SSP.

13. Predkladajúci senát si je vedomý, že v zmysle čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky v účinnom znení (ďalej len „Ústava“) je potrebné právo na súdnu ochranu poskytnúť aj osobám, ktoré tvrdia, že boli ukrátené na svojich právach rozhodnutiami Centra právnej pomoci o nepriznaní právnej pomoci. Z uvedeného práva však nevyplýva povinnosť v prípade rozhodnutia, ktorým sa právna pomoc Centrom právnej pomoci neposkytuje, prerušovať správnym súdom a kasačným súdom konania, ktoré sa týkajú žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. Rovnako ani v zákonnej úprave predkladajúci senát nevzhladol žiadne ustanovenie, ktoré by stanovovalo povinnosť súdov správneho súdnictva prerušovať konania do skončenia súdneho prieskumu rozhodnutí o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci. Takýmto postupom sa prezumuje a spochybňuje zákonnosť právoplatného rozhodnutia Centra právnej pomoci. S ohľadom na predmetnú právnu úpravu predkladajúcemu senátu nie je zrejmé, prečo v prípade preskúmvania rozhodnutí o neposkytnutí právnej pomoci by správne súdy mali prerušovať konanie, ktoré sa tejto právnej pomoci týkajú, až do skončenia kasačného konania.

14. Predkladajúci senát si uvedomuje, že v prípade zrušenia rozhodnutia Centra právnej pomoci môže byť z dôvodu plynutia času už účinne rozhodnuté o nároku, ktorého sa žiadosť o poskytnutie právnej

pomoci týka. V konaniach o všeobecnej správnej žalobe môže žalobca podľa § 183 SSP rozšíriť alebo doplniť správnu žalobu len v lehote na jej podanie ustanovenej v § 181 SSP. Vo všeobecnosti je pritom správny súd až na výnimky stanovené § 134 SSP správnu žalobou viazaný. V prípade, že rozhodnutie Centra právnej pomoci bude v správnom súdnictve zrušené a právna pomoc dodatočne poskytnutá, v rámci tejto právnej pomoci s ohľadom na plynutie času nebude vo väčšine vecí (vrátane vecí, ktorá je predmetom prejednávania pred predkladajúcim senátom) možné podanú žalobu zmeniť alebo doplniť.

15. Predkladajúci senát si je vedomý rizika, že pokiaľ sa v správnom súdnictve zmení alebo zruší rozhodnutie o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci vo veci, žalobca bude mať výrazne zhoršenú možnosť s ohľadom na plynutie času domáhať sa svojich práv. Samotná táto skutočnosť však podľa predkladajúceho senátu nemôže viesť k vyvodu povinnosti správnych súdov čakať na rozhodnutia správneho súdu a kasačného súdu vo všetkých veciach týkajúcich sa neposkytnutia právnej pomoci. Predmetnou úvahou by totiž bolo potrebné čakať aj na rozhodovanie o ústavných sťažnostiach, pretože v zmysle čl. 127 ods. 2 Ústavy môže za splnenia v tomto ustanovení stanovených podmienok Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) zrušiť aj rozhodnutia súdov správneho súdnictva.

16. Je nesporné, že každý mimoriadny opravný prostriedok, podávaný voči právoplatnému rozhodnutiu, môže zasiahnuť do princípu právnej istoty. Navyše, pokiaľ príde rozhodnutie v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku neskoro, v určitých situáciách so zreteľom na dovedajúšiu realizáciu práv a povinností vyplývajúcich z právoplatného napádaného rozhodnutia, môže byť návrat do predchádzajúceho stavu veľmi komplikovaný a vo výnimočných prípadoch dokonca aj nemožný. Nastavenie legislatívy rozhodovacích procesov je však v zmysle čl. 72 Ústavy v právomoci Národnej rady Slovenskej republiky, ktorá je jediným ústavodarným a zákonodarným orgánom Slovenskej republiky. Pokiaľ teda zákonodarná moc nastavila procesy spôsobom, že vyjadrila určitú vôľu a zakotvila systém spôsobu súdnej ochrany aj s vytvorením určitého rizika, že tento mimoriadny opravný prostriedok môže v právnych vzťahoch s ohľadom na plynutie času v niektorých skutkových situáciách zasiahnuť neskoro, je potrebné túto vôľu rešpektovať.

17. Predkladajúci senát v tejto súvislosti však poukazuje na skutočnosť, že pri vyvažovaní práv nemožno hľadiť len čo na najsilnejšiu súdnu ochranu (dvojstupňový súdny prieskum). Je potrebné brať na zreteľ aj čl. 48 ods. 2 Ústavy, ktorý vyjadruje potrebu rýchlosti konania. Predkladajúci senát vo vzťahu k rýchlosti konania uvádza, že prípadná povinnosť čakať na rozhodnutia súdov správneho súdnictva v inej veci by mala nesporne za následok zvyšovanie dĺžky jednotlivých konaní.

18. Predkladajúci senát z vyššie uvedených dôvodov má pochybnosť o správnosti záverov kasačného súdu o tom, že by správne súdy mali byť povinné prerušovať svoje konania z dôvodu prebiehajúcich konaní vo veciach týkajúcich sa preskúmania rozhodnutí správnych súdov pri žalobách voči rozhodnutiam o neposkytnutí právnej pomoci Centrom právnej pomoci. Predkladá preto otázku špecifikovanú v bode I. tohto uznesenia.

19. Pochybnosti má predkladajúci senát aj v tom, že kasačný súd môže rozhodnúť o kasačnej sťažnosti vo veciach odmietnutia správnych žalôb pre nedostatok splnenia podmienky právneho zastúpenia pred správnymi súdmi podľa § 98 ods. 1 písm. f) SSP, bez toho, aby v kasačnom konaní bola splnená podmienka povinného právneho zastúpenia podľa § 449 SSP. Predmetné ustanovenie nešpecifikuje, na ktoré druhé konaní by sa malo použiť. Vytvára všeobecné pravidlo, ktoré by malo byť akceptované v každom jednom druhu konania.

20. Predkladajúci senát si je vedomý tej skutočnosti, že pokiaľ žalobca v konaní pred správnym súdom nemá právnu pomoc a žiada centrum právnej pomoci o poskytnutie takejto právnej pomoci, možno preskúmať existenciu problémov pri povinnom právnom zastúpení žalobcu v kasačnom konaní. Pokiaľ by sme však aj prijali záver, že je potrebné v jednotlivých konaniach čakať na výsledky súdnych konaní týkajúcich sa preskúmania rozhodnutí o nepriznaní nárokov na poskytnutie právnej pomoci, nič by nebránilo kasačnému súdu, aby konanie na kasačnom súde prerušil podľa § 100 ods. 2 písm. a) v spojení s § 452 ods. 1 SSP. Takýto postup by bol minimálne hospodárnejší (§ 5 ods. 7 SSP) v porovnaní s postupom, v rámci ktorého kasačný súd zruší rozhodnutie správneho súdu a vráti mu vec s odôvodnením, aby správny súd prerušil konanie do skončenia súdnych konaní vo veciach týkajúcich sa preskúmania rozhodnutia centra právnej pomoci o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci.

21. So zreteľom na uvedené predkladajúci senát formuloval otázku uvedenú vo výroku tohto uznesenia pod bodom II.

IV. Záverečné zhodnotenie

22. Podľa § 22 ods. 1 písm. a) SSP Najvyšší správny súd koná a rozhoduje o kasačných sťažnostiach vo veľkom senáte zloženom z predsedu senátu a šiestich sudcov, ak senát Najvyššieho správneho súdu dospel pri svojom rozhodovaní k právnomu názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru, ktorý už bol vyjadrený v rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu, a vec uznesením postúpil na rozhodnutie veľkému senátu. Z dôvodu, že postupujúci senát pri svojom rozhodovaní dospel k odlišnému právnomu názoru od právneho názoru kasačného súdu vyjadreného v rozsudku sp. zn. 5Sfk/26/2023 z 22. júna 2023, rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia. Postupujúci senát vo výroku tohto uznesenia formuloval 2 otázky, ktoré považuje za sporné. Navrhuje, aby veľký senát kasačného súdu podľa § 466 ods. 5 písm. b) SSP rozhodol o týchto otázkach a postúpil vec naspäť postupujúcemu senátu na rozhodnutie vo veci.

23. Toto uznesenie prijal kasačný súd jednomyseľne.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.